

Höringsinnspill til regional planstrategi 2024-2027

Innsendt	30.04.2024 19.40.23
ReferanselD	TFK425-1134432
Opplysninger om den som gir høringssvar	
Jeg ønsker å registrere høringssvar som en ☒ Organisasjon/kommune/øvrig skole ☐ Gruppe/råd (uten organisasjonsnummer) ☐ Privatperson	
Opplysninger om organisasjon	
Organisasjonsnummer 956298660	
Organisasjonsnavn MUSEENE ARVEN AS	
Adresse Stiklestad alle 350	
Postnr 7656	Poststed VERDAL
E-postadresse heidi.beistad@museenearven.no	
Oppgi kontaktperson	
Kontaktpersonens navn Heidi Anett Øvergård Beistad	
Kontaktpersonens stilling/rolle Direktør	
E-postadresse heidi.beistad@museenearven.no	
Telefonnummer 90040473	
Opplysninger om utfyller	
Navn Heidi Anett Øvergård Beistad	
Adresse OVERLEGE KINDTS GATE 22	
☒ Jeg har fullmakt til å sende inn dette høringssvaret.	
Høringssvar	
Høringssinnspill	

Høringsinnspill fra Museene Arven knyttet til ny regional planstrategi (2024-2027)

Museene Arven (Egge museum, Nils Aas Kunstverksted, Stiklestad Nasjonale Kultursenter, Levanger fotomuseum og Stjørdal museum Værnes) er en betydelig samfunnsaktør i Trøndelag, tett innvevd i samfunnene vi er en del av og nær samarbeidspart for et bredt spekter av aktører og institusjoner. En ny regional planstrategi er derfor et viktig dokument for oss. Vi ønsker i forlengelsen av det å komme med noen kommentarer til det foreliggende planstrategiutkastet.

Vi vil begynne med å si at det er en stor styrke at utkastet har et så tydelig fokus på bærekraft og grønn omstilling. Det sender et sterkt og nødvendig signal om dette er et tema som angår og forplikter absolutt alle. I forlengelsen av dette, og særlig målet om at Trøndelag skal være, sitat, robust i møte med klimaendringene, ønsker vi å peke på to aspekter med særskilt stor betydning for Museene Arven som gjerne kunne vært synliggjort.

Det første gjelder hvordan bygninger, og dermed en sentral del av samlingene museene forvalter, rammes av klimaendringene. Den nasjonale bygningsvernundersøkelsen fra 2019 pekte blant annet på de store utfordringene knyttet til forvaltningen av kulturhistoriske bygg i møte med klimaendringer. Museumsfeltet venter fortsatt på ordninger som skal gjøre oss ressursmessig i stand til å møte denne siden av klimakrisen. Dette perspektivet bør være med når man snakker om regionens robuste møte med klimaendringene: hensynet til og bevaringen av kulturarven.

Det andre aspektet gjelder museene rolle som ressurs i arbeidet med grønn omstilling. I diskusjonene om det grønne skiftet, ser man en voksende bevissthet innen flere fagmiljøer om en nødvendig omstilling fra bla. nybygg til ombygg og verdien av materialkunnskap og håndverkskompetanse. Her er regionens museer sentrale kunnskapsinstitusjoner som gjennom kunnskapsdeling, kompetansebygging og salg av tjenester kan bidra betydelig til å det grønne skiftet.

Museene Arven ønsker videre å påpeke at vi opplever at kulturfeltet er mindre synlig i det foreliggende utkastet enn i strategien for foregående periode. Trøndelagsplanen 2019-2030 slår fast at i 2030 er kunst og kultur en viktig drivkraft for samfunnsutvikling i Trøndelag. I planstrategien fra forrige planperiode (2020-2023) var dette oversatt til et eget satsningsområde: Kultur som drivkraft i samfunnsbyggingen. I det foreliggende utkastet har man valgt å redusere antallet satsningsområder. Som et resultat er kultur ikke nevnt (før man kommer til de utdypende kulepunktene). Vi har forståelse for ønsket om å begrense. Likevel oppleves det uheldig at kultur ikke er direkte nevnt på overordnet nivå og vi anser det også som lite forenlig med Trøndelagsplanens vektlegging av kulturens rolle. Videre er det en kjensgjerning at det eksplisitte alltid har en sterkere posisjon enn det implisitte når det gjelder prioriteringer. På vei inn i en tid som vil preges av harde prioriteringer, anser vi det som svært viktig at kulturfeltet er et uttalt satsningsområde, dersom vi som kulturinstitusjoner skal sikres rammebetingelsene vi trenger for å fortsatt fylle våre viktige samfunnsroller.

Selv med den kritiske innvendingen over, anser vi det som meget positivt at planstrategiutkastet viser til at levende lokalsamfunn forutsetter at kultur, kulturmiljø og kulturminner er en del av stedsutviklingsarbeidet, samt at utkastet vektlegger kulturens betydning for å skape tilhørighet og i demokratibyggende arbeid. Vi stusser imidlertid på at museene ikke er nevnt i dette sitatet: Det er viktig med tilgang til åpne og tilgjengelige møteplasser for aktivitet, læring og samtaler som kan bidra til samhold, forståelse og inkludering. Folke- og skolebibliotekene har en sentral rolle her.

Vi ønsker i forlengelsen av dette også å komme med to innspill knyttet til begrepsbruk. Dette gjelder det vi opplever som en uheldig smal tilnærming til tilhørighet og utenforskap. For det første snakkes

det gjennomgående om lokal tilhørighet. Videre fokuseres det primært på innvandrere og flyktninger når det er snakk om inkludering og større fellesskapsfølelse. Både lokal tilhørighet og inkludering av innvandrere og flyktninger er selvsagt veldig viktig. Samtidig er det svært viktig å anerkjenne at det finnes mange ulike former for tilhørighet og at mange kjenner på utenforskap selv i samfunn de har vokst opp i og/eller vært en del av hele sitt liv. Den endelige planstrategien bør ha formuleringer som favner denne kompleksiteten. Vi anbefaler derfor at man vurderer å snakke om tilhørighet (ikke lokal tilhørighet) og om kulturens viktige rolle i å forebygge utenforskap for -og være en brobygger mellom - et mangfold av grupper.

Museene Arven vil i tillegg fremheve det sterke fokuset på deltakelse og samskaping som en stor styrke ved utkastet. Dette er perspektiver som står sentralt i museenes forvaltning av sitt demokratiske ansvar. Museene Arven har samskaping som metodisk grunnsten i vår virksomhet og vet hvor enormt stor verdi dette har knyttet til innholdsproduksjon, bredden av grupper i samfunnet vi når og et mangfold av andre synergieffekter. Gjennom vårt arbeid, har vi samtidig erfart at reelle samskapingsprosesser tar tid og krever ressurser. Vi håper derfor et slikt fokus i planstrategien vil bli fulgt opp med ordninger og strukturer som legger til rette for og stimulerer til nettopp samskaping.

Som en avsluttende bemerkning, ønsker Museene Arven å melde at vi savner en henvisning til Nasjonaljubileet 2030 i planstrategiutkastet. Arbeidet med jubileet er godt i gang, med stor aktivitet over hele landet, og jubileet er høyt prioritert av regjeringen som bla. har nedsatt en jubileumskomiteé ledet av stortingspresidenten. Museene Arven ved Stiklestad Nasjonale Kultursenter huser jubileets sekretariat. Den nasjonale oppmerksomheten rettet mot Trøndelag i forbindelse med jubileet er stor og økende, og som sentral aktør i jubileet merker Museene Arven også den voksende interessen regionalt. Trøndelag fylkeskommune har sagt ja til å ta et overordnet, regionalt koordinerende ansvar for jubileet. Kulturfeltet er selvsagt en sentral del av jubileet, men målet er å få hele regionen med. Den nye planstrategien er en stor mulighet til å sette i gang mobiliseringsarbeidet som trengs for at man skal klare å ta ut potensialet jubileet utgjør for å skape storslåtte opplevelser, meningsfulle møter og varige verdier i hele Trøndelag. Vi håper derfor det vil være rom for å inkludere Nasjonaljubileet 2030 i den endelige planstrategien.

På vegne av Museene Arven
Heidi Anett Øvergård Beistad
Direktør

Vedlegg

Ingen vedlegg er lagt til